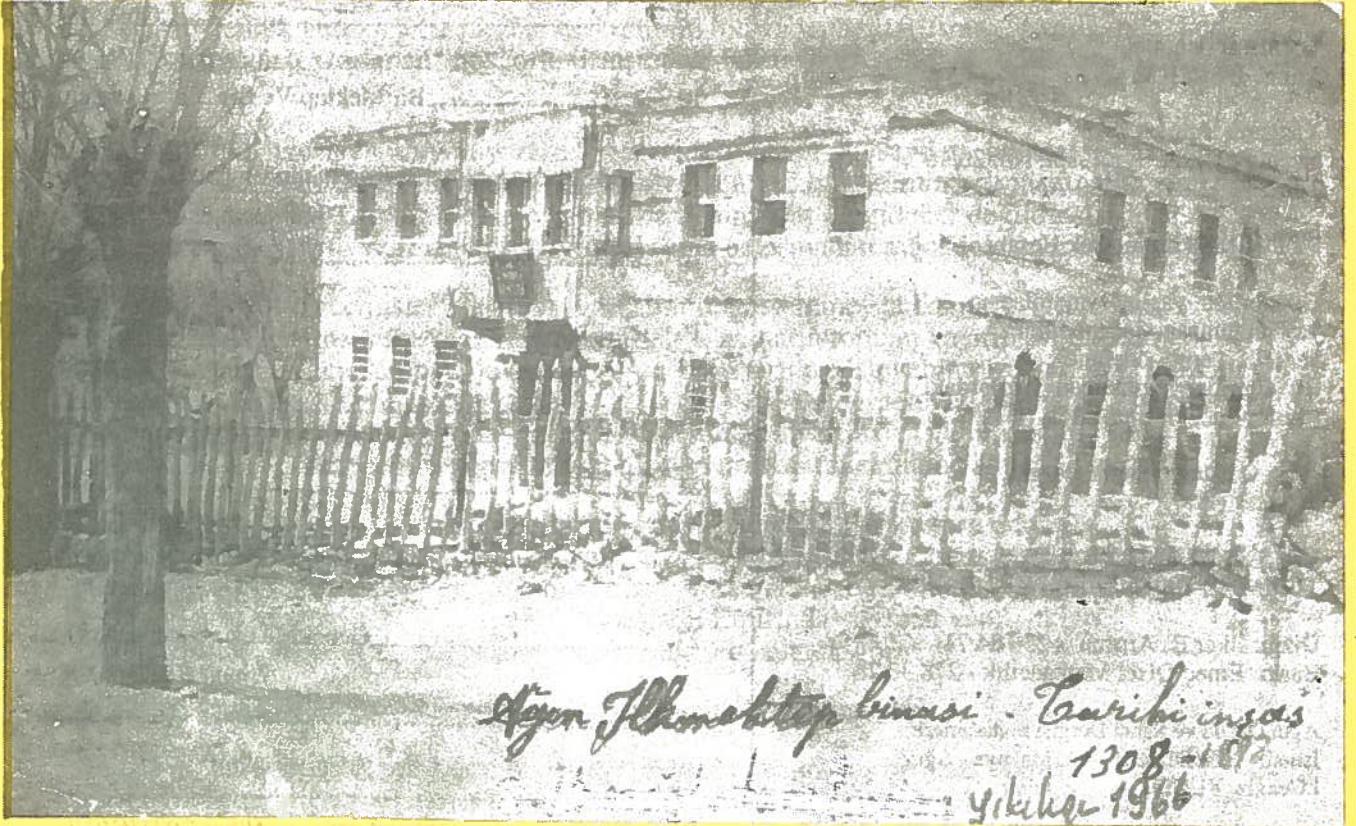

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Sahibi
Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Dr. VÂKIF ÖZKUL

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MUAMMER NIKSARLI

Yazı Kurulu
Dr.Kriton DİNÇMEN
Nihat ASYALI
Dr.Vâkif ÖZKUL
Nihat İSPİR
Zafer GENÇAYDIN
Gülay BAYTAŞ
Altan İLTER
M.Ali BİLİR

Teknik Yönetmen
Taner BERİKMAN

Yazışma Adresi:
Necatibey Cad.Uysal Apt. No: 20/16
Tel: 230 11 54 06430-ANKARA

PTT 101843 no.lu Çek Hesabı

Gönderilen yazılar yayımlansın
yayımlanmasın iade edilmez
ve telif ücreti ödenmez.
Bu dergide yayımlanan yazılardaki
fikirler yazarlarına aittir.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi
ayda bir çıkar.

Yıl: 5 Sayı: 47
TEMMUZ-1995

Dizgi: İlker B. Artıran - 230 84 71
Baskı: Emeç Ofset Matbaacılık - 278 30 26

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi muhabirleri:
İsmail BEYDEMİR : Malatya - Ağın
İ.Cengiz YÜCEL : İzmir

Kapak : Ağın İlkmekeç Binası
İnşaat Tarihi : 1308-1892
Yıkılış Tarihi : 1966
(İsmail BEYDEMİR Albümünden)

SAYFA

3	Höşgörmeme Hakkı <i>Gülay GÖKTÜRK</i>
4	Serseriler <i>Zeki HAFIZOĞULLARI</i>
5	Değişim Patlaması <i>Nuri ONAT</i>
7	Üç Dağın Şiiri <i>Veysel GÜLTAŞ</i>
8	Eski Zaman Tanrısı Zeus'ten Beri <i>Veysel GÜLTAŞ</i>
9	Gözlerin <i>Mehmet ORHAN</i>
10	Bir Mektup Ve Bir Yazı Üzerine <i>İsmail BEYDEMİR</i>
14	Ungaretti'nin Bir Yazısı Üzerine <i>Dr. Muammer M.DOĞAN</i>
15	Gülderen Öğretmen <i>Ali Osman ALKANLAR</i>
16	Emeklerin Diliyim <i>Ahmet SAMUR</i>
17	Hiçlik' te Randevu II <i>Dr.Kriton DİNÇMEN</i>
21	Sakın <i>Osman GÜLER</i>
22	Sevgili Hülya <i>Memduh SOYLU</i>
23	Genel Müzik ve Yapıları VI <i>İsmail BEYDEMİR</i>
27	İstanbul'u Özlüyorum <i>Gülay BAYTAŞ</i>
29	Ekirekli Dayı <i>Nihat ERTUĞRUL</i>
30	Vatan <i>M.Sabri KELEMERİOĞLU</i>
31	Haberler

HOŞGÖRMEME HAKKI

Gülay GÖKTÜRK

Evet, yanlış okumadınız biraz da hoşgörmeme hakkından bahsetmek diyorum. Yürekten inanıyorum ki, bugün toplumun ihtiyacı hoşgörü değil hoşgörüsüzlüktür. En pespaye şeylerin bile hoşgörüldüğü bu ortamda hoşgörüsüzlük fazilettir.

Ben şahsen, arabeski hoşgörmüyorum. Söyleyeni de, dinleyeni de, hoşgöreni de hoşgörmüyor ve küçümsüyorum. MTV karikatürü yerli klipleri, onları beğenenleri, beğenmeyi moda haline getirenleri hoş görmüyor ve küçümsüyorum. Üstelik ben, kendi kendini sürekli tekrar eden MTV'ye de on dakikadan fazla dayanamıyorum. Gecekondu kültüründe keramet arayanları, üç beş jargondan ibaret bar kültürünü göklere çıkaranları küçümsüyorum.

Birbirimizin her yaptığını hoş göre göre geldiğimiz noktaya bir bakın: Kalitesizlik diz boyu. Ve "demokrat görünme" kompleksimiz yüzünden bu kalitesizliğe prim vermeye devam ediyoruz. Örneğin biri size Ahmet Kaya'yı ya da Yonca Evcimik'i beğeniyor musun diye sorduğunda, "dayanılmaz derecede kötü buluyorum" deme hakkınız yok. Dediğiniz anda, ne faşistliğiniz kalıyor, ne dar görüşlü dinazorluğunuz! Oysa "dayanılmaz derecede kötü bulmak da" tıpkı "hayran olmak" gibi bir değerlendirmedir ve hayran olma hakkınız varsa, berbat, ilkel, bayağı bulma hakkınız da vardır.

Açıkça söylemek gerekirse, artık, her açıkoturum bitişinde, her tartışma toplantısında, her makale sonunda tekrarlanan "hoşgörü, uzlaşma ve farklı fikirlere saygı" teranelerinden çok sıkıldım.

Ben farklı fikirlere saygı duymuyorum. Eğer o kadar saygı duysaydım, boşuna inat etmez, ben de o fikre katılırdım, olur biterdi. O zaman zaten farklı tarafımız kalmazdı. Yok eğer, farklı yani katılmadığım bir fikirse o zaman da benim için saygıdeğer değildir. İfade edilmelerine hoşgörü, yani tahammül gösterir ama uzlaşmadan mücadele ederim.

Belki de diyorum, geçmişte farklılıklara tahammül gösteremeyen bazıları, "demokrat olmanın" faziletlerini yeni yeni keşfettiklerinden, kantarın topunu kaçırıp bir çırpıda "tahammül etmek"ten sempati duymaya doğru kayıverdiler. İsteyenin türban takma hakkını savunayım derken neredeyse kendi başlarını örtecekler. Devlet televizyonundaki arabesk yasağına karşı çıkmakla işe başlayıp arabesk hayranı oluverdiler. İslami kesimin de entellektüelleri olabileceğini görmeleriyle birlikte onların müridliğine soyundular.

Bilindiği gibi, hoşgörü bileşik bir kelimedir. Birleşik yazılır, birleşik okunur ve "katılmadığınız, beğenmediğiniz hatta zararlı ya da tehlikeli bulduğunuz şeylere hayat hakkı tanımak, varlığını kabul etmek" anlamını taşır. Ama galiba son yıllarda çoğunluk bu kelimeyi ayrı yazmaya ve öyle anlamaya başladı. Etrafında yaşanan yanlışlıkları, kalitesizlikleri, ilkelikleri hoşgörmüyor, "hoşbir şey" olarak görüyor.

Kimbilir, belki de bütün bu kargaşanın kaynağı dilbilgisi hatasıdır!

Hoşgörünüze sığınarak yazdığım bu yazıyı, bir çoğunuzun hoş bir yazı olarak görmeyeceğini biliyorum. Ama zaten, bu kısa "merhaba" yazısından da anlaşılacağı gibi ben bu sütunda nabza göre şerbet vermek niyetinde değilim. Bu nabız, siz okuyucularımın nabızı da olsa...

Basından

SERSERİLER

Zeki HAFIZOĞULLARI

Kimiz bilmiyoruz
Belki kırlardan geldi çoğumuz
Yerleştik bu kentli olduk hepimiz
Tanışmıyoruz önemli değil
Suratlarımız aşîha

Sevgi özlem var içimizde
Kafalarımızda tepreşir geçmişimiz
Bir kır çeşmesi süsler anılarımızı
Gidemediğimiz topraklardır hayalimiz
Gurbetin soğukluğu işler iliklerimize
Sokaklarda ararız sıcaklığı

Yazık
İnsan artıgıyız
Kaldırımlardır kaderimiz
Kışı çıkaramaz bazılarımız
Kalanlar parklara taşınır baharla
Toplanırız bir şişe şarabın başına
Aldırmayız gelip geçenlere
Tasalıyızdır

Geçirmişiz zamanını
Pişmanlık çare değil
Belli ki kaybolmuşuz
Bu sokakların insanıyız şimdi
Arayanımız soranımız yok
Yok ardımızdan ağlayanımız
Önemi de kalmadı ismimizin
Artık mezar taşına da yaramaz
Biz bile unuttuk

Hayıflanmak boşuna
Böyle oldu bir kere

13.4.1995

DEĞİŞİM PATLAMASI

Nuri ONAT

İnsanlık, şu son zamanlarda öyle bir değişim sürecine girdi ki, bunun dışında kalan uluslara acımak gerek. Felsefeler yeniden gözden geçiriliyor, bilimlere sokulmuş olan doğmalar ayıklanıyor, teknolojiler yenileniyor, dünyanın en çağcıl ürünleri piyasaya sürülüyor, kafaları kurcalayan sorunlar didik didik ediliyor, her yerde, her şeyde değişim, değişim, değişim...

Bu değişimlerin dışında kalmak ya da onların getireceği sorunlardan kaçma seçeneğine sarılmak, hiçbir çözüm yolu olmadığı gibi, toplumu da gerilere iteceğinden çekinceli olacağı apaçıktır. Rahmetli İsmet İnönü, böyle zor durumlar için "Ya bu deveyi güdeceğiz ya bu deveyi güdeceğiz" demişti. Bu söz, şu anlama gelmektedir: Her ne pahasına olursa olsun, bu sorunu çözmek zorundayız. Başka çözelgemiz yoktur.

Bu değişimlerin getirecekleri sorunların üzerine giderken sert davrananlar da, yumuşaklık gösterenler de bulunabilir. Birinciler devrimci, ikincilere ise evrimci diyebiliriz. Her iki durumda da toplum ileri götürülür ki, doğal olan da budur. Kötü olan, yerinde durmak, geriye gitmektir. Bize göre bilimsel olan çözüm yolu, birikime başvurmaktır. Toplumun ve bireylerin birikimi varsa, her girişim çabucak meyvalarını vermeye başlayacaktır. Bu birikim yoksa, memleketin toplumsal havasına egemen olacak kargaşadır.

Birikim, iki kaynağa dayanır: Birisi, bireysel olup topluma yansdıktan sonra benimsenen konulardaki birikimdir, ikincisi ise, toplumun doğrudan dayatmasına değin birikimdir. Bu iki kaynaktan beslenmeyenler, ne denli

uğraşırlarsa uğraşınsınlar, hiçbir sorunu çözemezler, üstelik yüzlerine gözlerine buluşturırlar.

Günümüzün iletişim ağları o denli gelişmiş ve yaygınlaşmıştır ki, dünyanın öbür ucundaki bir olayı hemen ya da birkaç saniyede öğrenebiliyoruz. Bu, şaşılası bir olaydır. Düşünebiliyor musunuz? Kocaman dünyayı avucumuzun içindeymiş gibi biliyoruz bu değişim ağları sayesinde. Bu iletişim ağları, dünyayı küçültüp insanları büyüttü. Olumsuz ters orantıdan olumlu ters orantıya giriyoruz. Bu da bir değişim değil mi? Evet bir değişim, hem de değişimlerin en güzeli, en geçerli olanı.

Yalnız şunu da belirtelim ki, günümüzün ileri toplumları, bilimsel, teknolojik, eğitsel bunlara dayalı olarak da geliştirilen endüstriyel ve ekonomik yaygınlığı elde edemediler. Bunlara kavuşabilmek için, çok güçlükler çektiler, özveride bulundular. Biz ise bu kazanımlara seyirci bile kalamadık. Seyirci kalabilseydik, belki bir şeyler öğrenebilir, böylece de uygarlık kervanına katılabilirdik. Ne yazık ki bu olup-bitenler, bizi hiç mi hiç ilgilendirmediler. Bugün bile bu ilgisizliğin sancılarını çekiyoruz. Daha da çekeceğimizden başka.

Adamı insan yapan, insanı yaşama bağlayan felsefe ve bilim olmayınca sonuç da şimdikinden başka olmazdı, elbette ki. Geri kalışımızın nedeni hep bu ilgisizliğe ve onun da neden olduğu irticaya bağlanabilir. Günümüzde de aynı irtica her yeninin, her olumlu girişimin karşısına dikilmektedir. Bundan sonra da dikilecektir. Şimdilik durum bunu gösteriyor.

Dinin en büyük düşmanı irticadır. Bunu

hiç unutmayalım. Bunu bilip benimsediğimiz an, uygarlık yolunun başındayız; ona girdik demektir. O günleri özlemle bekliyoruz.

Bir de İslamdaki " Tebeddül-i ezmanla tegayyür-i ahkâm caizdir" Hadisine güveniyoruz. İrtica yanlısı buna da inanmaz gözüktür. Bu hadisin anlamı şu, "Zamanın değişmesiyle hükümlerin de değişmesi gerekir." demektir. Doğru değil mi? Yoksa 1000-1500 yıldır hiçbir şey değişmedi mi? Bunu da bilirler de anlamazlıktan gelirler. Çünkü itiraf edilirse, sömürü düzeninin bozulmasından korkuyorlar. Oysa onlar, yani irtica yanlıları bedavadan yaşamaya alışmışlardır. Düzenin bozulmasını hiç istemezler. Bir din için bundan büyük kötülük, çekince olur mu?

Dünya o denli hızlı değişiyor ki, herhangi bir konuda, "Acele etmeyelim, biraz düşünelim" diyemeyiz. Bilimler harmanlanıyor, teknolojiler yenileniyor, felsefeler daha anlaşılır duruma getiriliyor, görüş açıları daha bir netleşiyor, insanlar bilinen ve bilinmeyen düşmanlara karşı kümeleşiyorlar. Artık, eskisi gibi, karşınızdakine "şah!" diyemezsiniz, mat edemezsiniz. Şimdi, "Teknoloji benden, hammadde senden. Ortaklık kuralım." var. Ortağın teknolojisini elde edinceye değin bu böyle gider. Bundan başka yapılacak birşey yok gibi.

Şunu da özellikle belirtmek isteriz: Değişim, özellikle yeni bir yüzyılın eşiğindeki değişim, doğrudan doğruya bir yaşama, bir varolma sorunudur. Rahmetli İsmet İnönü'nün deyimiyle "Ya değişim sürecine katılacağız ya da bu değişim sürecine katılacağız." demek istiyoruz. Bundan başka seçeneğimiz yoktur.

Kendimizi aldatmayalım. Bir toplumda laiklik olmadan ne demokrasi, ne de kalkınma olabilir. Demokrasinin önkoşulu, laik bir tabana oturmasıdır. Gerçekte demokrasi, kendi kendini yönetme bilincine varanların işletebilecekleri bir

rejimdir. Yoksa demokrasiyi kuruyoruz, kurduk gibi sözler hiç anlam taşımaz. Laiklikle demokrasi doğru orantılıdır. Bir toplumda laiklik yerleşmişse, demokrasi de gelişmiş demektir. Bunun bir de tersi vardır. Bir memlekette laiklik zedelenmişse, demokrasi de göstermelik duruma düşmüş demektir. Bu durumdaki demokrasi, bir fiske ile yıkılır, çöker. Bu orantısız durum, hep sürüp gider. Yalnız laiklikle demokrasi bir öncelik, sonralık konusu vardır. Öncelik hep laiklikte kalır, sonralık ise demokrasiyle ilgilidir. Bu duruma göre laikliğe yapılan saldırıların anlamı daha iyi anlaşılıyor. Kısacası, laikliği istemeyenler, demokrasiyi de istemezler.

Demokrasiyi oluşturan öğeler laiklik, sevgi, saygı, hoşgörü, uzlaşma, anlaşma, özgürlük, katılım, ödün, sözünü tutma, dürüstlük, doğruluk, içtenlik vb. kavramlardır. Bunlar olmadan demokrasi çarkı dönmez. Yukarıda demokrasiyle laiklik doğru orantılıdır, demiştik. Konuyu daha somutlaştırmak için şöyle de diyebiliriz: Laiklik zedelenirse, demokrasi de yalpalamaya başlar ve sonunda çöker.

Yakında iki bininci yılı bitirip üçüncü bin yıla girmiş olacağız. Türk ulusunu kötü ortamlara çekme arzusu, çok büyük vebale girme işaretleri taşımaktadır. Hangi dinden iseniz o dinin tanıdığı Tanrı aşkına, neyi seviyorsanız, o sevginin yüzü suyu hürmetine, hangi ideolojiye inanıyorsanız, o ideoloji adına Türk ulusunun yazgısı üzerinde tepinmekten vazgeçiniz. Çünkü bu ulus, bağımsızlığını, egemenliğini sizler gibi hazır bulmadı. Bu bağımsızlığa, bu egemenliğe kavuşabilmek için çok sıkıntılar çekti, dünyanın en güçlü silahlarına karşı koymak zorunda kaldı, her türlü yoksulluğa, yoksunluklara göğüs gerdi, binlerce subay ve er şehit verdi. Günümüzde bir Mustafa Kemal beklentisinin düştüğü öte bir anlamı da yoktur. Buna göre her adımımızı dikkatle atmak zorundayız. Bu, her şeyden daha iyi biline.

ÜÇ DAĞIN ŞİİRİ

Veysel GÜLTAŞ

Evvel zaman içinde
Dağların da bir sahibi
Vardır derler

Sıram sıram sıra dağlar
Sevdaları gizler koynunda
Duyar mı sesini çoban!
Sevdanın ezgisini

Adağını verir cömertçe
Bahar ayında Adonis'e
Sevdası çorak yeşili susuz
Dizim dizim diz çöküp ağlar

Kinim var der çağa
Yerle göğün birleştiği yerde

Nasıl dönüşürse ozanda söz türküye
Dağlar da çeker sancısını sevdanın

Çal çoban çal kavalını üç dağ için
Kibele ağlıyor doğuramadı diye

(... Güzel olan ne varsa Anadolu insanında dile gelir. Öyle ki, mavinin sonsuzlaştığı göğü mü görür, Tanrıya dönüştürür onu, acıyı da unutmaz, dağlara dil verir.

Üç dağın şiiri, sevdaya vurgun, bir kadının öyküsüdür. Anadolu'nun bir yerinde kadınlığı alınmış bir Anadolu kadını. Alt ediliyor kadın. Cellatlardan kaçıyor habire. Ne var yorgundur, ne var çılgınlara gebedir kadın. İşte orada, bağıra bağıra ölür kadın. Kanlı upuzun. Dağlar dayanır mı bu acıya. Sırtüstü gözleriyle maviyi kucakladığı yerde dağlar diz çöküp yalvarır Tanrıya. Kadını sırtlarlar üçü birden. Orada kadına dönüşür dağlar sancıyla.

Böyledir üç dağın şiiri...)

ESKİ ZAMAN TANRISI ZEÜS'TEN BERİ

Veysel GÜLTAŞ

Emzirir tanrıları
Onsekiz memeli Artemis
Şimdi
Hoyrat ellerde yaban ellerde
Ah sevda!
Bir bilsen
O gün bugün
Paramparça düşlerim

Savurur yel
Bağ bozumunun üzümlerini
Ya pınarlarım!
Çöller içinde
Ah sevda!
Bir bilsen
O gün bugün
Kan ter içinde emeğim

Kırar geçer prangayı
Şiş ayaklı yiğit
Ama gel gör ki
Zulmün kalesi yıkılmıyor
Ah sevda!
Bir bilsen!
O gün bugün
Sürgün gezer özgürlüğüm

HİTİT'İN OĞLU

Kaybolmuş düşler ülkesinde
Sevgi ile yıkanırım sabahları
Kalemimde onbin yıllık sevda
Altın atına binildi mi şiirin
Kesemezdi haramiler yolumuzu
Hitit'in oğluyum tanı beni

Şöyle bir eşeledin mi toprağı
Nal sesleri duyulur atalarımın
Daha dün gibidir Kadeş barışı
Şimdi yasaktır sevişmek bana
Ancak Babil artığı zamanların
Kalıntılarında düşlersin

Tanrılara kafa tutan aklım
Tutsak kılınmış egemene
Umut etmek acı da olsa
Koyamayız yerine başka bir tür giz
Yine de sevgi ile yıkanırım sabahları
Hitit'in oğluyum tanı beni

GÖZLERİN

Mehmet ORHAN

Dün ikindi üstü divanda gördüm seni,
Bir dişi kartala benziyordun,
Kanat germiştin üstüne yuvanın.

Dün maviler içinde gördüm seni,
Dünyanın en güzel baharlarında yıkanmış yüzün
Ve ıslıl ıslıldı gözlerin.

Gözlerin ılık ve canlı,
Gözlerin döndürüyor başımı,
Dün gözlerinde yaşadım onsekiz yaşımı.

Gözlerin ağlamasın,
Güneşli bir Temmuz sabahı gibi aydınlık olsun,
Dün gözlerin gülerken gördüm seni.

Ankara-1975

BİR MEKTUP VE BİR YAZI ÜZERİNE

Ismail BEYDEMİR

Nisan 1995 ayı sonlarında, Ağın'a geldiğimde, aşağıya aldığım mektup elime geçti:

Ismail Abi,

Istanbul:1995

Seni belki şaşırtmıştır mektubum. Ancak dediğin gibi yazışarak daha iyi anlaşıyorduk. Kısa başlıklarla duygu ve düşüncelerimi anlatayım. Hissiyattan uzak olması, daha sakin olmak için aradan zaman geçmesini bekledim.

Şenliğe geldiğim zaman, en büyük desteği ve ilgiyi senden göreceğimi ummuştum. İster komitede ol, ister olma. Öyle ummuştum... O nedenle Ağın'a gelir gelmez eve geldim, telefon ettim. Diyarbakır'da olduğunu söylediler.

Başkaları ile olan meselelerin beni hiç ilgilendirmiyor. Değilmi ki Ağın için birlikte terledik. Şahsi hiç bir kırgınlığımız olmadı. Öyleyse kaçışın, küsüşün niye? Sen yaşça büyük olabilirsin. Ancak bana göre ev sahibiydin o yaz. Kardeşine ve getirdiği ekibe hoş geldin demeliydin.

(1)..... Ağın'ının ve özellikle halk bilimiyle uğraşanların gelenekleri uygulayan, töreleri bilen, hoşgörülü ve erdemli olması gerekmez mi? Bu kin, bu nefret niye? Ağın folklorü ve halk müziği konusunda seni bir uzman olarak düşünüyordum. Yanılmışım. Çünkü sanat ve bilim objektif olmayı gerektirir. Sen hislerine ve kaprislerine boyun eğiyorsun.

(2).....Gerek birlikte çalışırken, gerek yazılarımda ne kadar şeffaf olduğumu

anlamaman olanaksız. Bana karşı senin de öyle olmanı beklerdim. Yüz yüze tenkitler edilmeli, hatalar varsa konuşulmalıydı. Nedendir bilinmez hep kaçtın. Beni ve ekibimi kavgalı insanlara özgü nazarlarla gözledin.

(3).....Sonra, dergide okuyorum şenlikle ilgili değerlendirmeni. Ondört maddede ifade ettiklerin için yorum yapmıyorum. Her koyun kendi bacağından... Ancak İstanbul'dan gelen genç topluluk için sarfettiğin cümleden dolayı seni kınıyorum...

(4).....Uygar olan hiç bir toplumda, hiçbir şahıs, çocuğa ve gençlere böyle hitap etmez, edemez... Yaptıkları sanatı herkes aklının erdiği biçimde tenkit edebilir. Bu çok doğal. Sevgi ve çiçek sözcükleri senin tekelindemi ki, o güzel yavrulara yakıştıramıyorsun. Yetmezmiş gibi (sıçan dikenleri) diyebiliyorsun.

Tüm ulusların sevgi ve hoşgörü ilan ettikleri bir yıl da AYDIN AĞIN'LI(!) dan bu cümleleri duymak şanssızlıktır. Manşet olacak değerde bir değerlendirme yapmışsın.

(5).....Dergideki değerlendirmeni hiç bir elemanıma duyuramadım. Bir Ağın'lı olarak utandım. Çünkü onların odalarını Ağın anıları süslemekte. Ağın'ının hoşgörü ve sıcaklığını öyle içlerine sindirmişler ki bozmak istemedim.

(6).....Anadolu'da, terörden, köylerini

terk edenlerin bulunduğu bir zamanda,
her türlü zorluğu ve tehlikeyi göze alarak
İstanbul'dan Ağın'a gelmelerinin
idrakinde olabilseydin hiç bir yoruma bile
girmezdin. Ancak öyle kinlenmişsin ki
objektif olamamışsın. Beğenmediğin
topluluğu kimlerin beğendiğini ve
başarılarını duyacaksın yakında.

(7)....."Sevgi Çiçekleri Müzik
Topluluğu" bir tür müzik yapmıyor, halk
müziği, sanat müziği, fantazi müzik ve
çocuk şarkıları... Gidilen yere göre
değişiyor.

(8).....Ayrıca, herhangi bir zümreye,
zihniyete hiç ama hiç hizmet etmiyor.
Konuşma ve şiirleri dinleyebilme ve
anlayabilme tarafsızlığında olabilseydin,
yüreklere sevgi dolu. Atatürk ilkeleriyle
yoğrulmuş bu gençleri, bağrına basardın
belki de... O zaman "sıçan dikenleri" bile
olsalar seni incitmeyeceklerini de
görecektin.

(9).....Kısaca sebebin, düşüncen ne
olursa olsun, çocuklara bu şekilde hitap
etmen hiç ama hiç yakışık almamıştır.
Dilerim ki büyüklere kızıp, gençlere
sarfettiğin sözden pişmanlık duyar,
gerekeni yaparsın. Çocuktan ve sevgiden
değerli ne var dünyada İsmail abi.

Selam ve sevgiler yolluyorum, sevgi
çiçeklerinin gönül temizliğinde.

Ahmet SAMUR

Ahmet'in bu mektubunu yanıtlamaya
hazırlanırken, Mayıs 1995 ayı Dergimizde
Samur'un yazısı çıktı. Herhalde Ahmet
beni Ağın'da sanıyor olacak ki,
umursamadığım kanısı ile böyle davrandı.
Önce şu bizim küsme, darılma, kaçma

yakıştırmasını yanıtlayalım. Şenlik
gününden ay öncesinde, Samur bana
telefon açıp, İstanbul gecesinde çıkardığı
Ağın oyun ekibini getirmek istediğini
söylemişti. Ben komitede olmadığımı ve
diğer yetkililerle konuşmasını önerdim.
Gene de benim de ne yapabileceğimi
konuşmak üzere yetkili kişiye iki kez
gittim. Samur'un ekip getireceğini
söyleyip, benden bir şey istenmediği ihsas
edildi. Ben de gelecek ekibin de Ağın
oynadığını bildiğimi sanarak, bu gerekçeyi
yerinde gördüm, köşeme çekildim. Şenlik
gününden 4-5 gün önce; Diyarbakır GAP
TV'den, TRT repertuarına geçirdiğim
Ağın havalardan Tırnanna'nın hem
notalandırılmasını incelemek, hem de
kaynak kişi olarak benimle söyleşmek
üzere programa çağrıldım. Konu Ağın idi,
hemi de Şenlikden daha çok iyi işlenen
Ağın idi. 19. Ağustos.1994 günü 45
dakikalık bu program, Ağın'ı şenlikden
bin kez daha iyi ve de yaygın tanıttı
girdi.Şimdi ben "efendim Ağın'da şenlik
var, Samur'un ekibine hoş geldin
diyeceğim, gelemem" mi demeliydim?
Şimdi Ahmet Gardaşım, bilmem seni
kimler bunca doldurdu da, bana
(KİN-NEFRET-KAPRİS-ERDEMSİZ-
KAVGALI- UYGAR OLMAYAN) gibi
sözcükleri kullanıyorsun. Çok yazık beni
hiç tanımamışsın, teessüf ederim. Benim
ona karşı hiçbir, nitelediğin sıfatlarda bir
duygum olmamıştı, olmadı da. Birileri
seni yanıltmış. Geceye yetişmek için de
koştum ve de bulundum, karşılaştığımızda
öyle soğuk davrandın ki; duyguların
gözlerinden okunuyordu. Mektup ve
yazıdaki paragraflara göre, benim de bir
açıklama hakkım var değil mi?

1)Beni itham ettiğin hiçbir duygunun

sahibi değilim. Sanat ve bilim hakkındaki öğretilerine de çok teşekkür ederim, yararlandım.

2)Şeffaf yerine özdenlik daha iyi giderdi. Ben ve benim gibi birçokları yerimizi bulamadık, arkalardan sizleri zor görebildik. Sen ta oralardan benim "kin ve nefretle gözlediğimi" nasıl gördün?

3)"Her koyun kendi bacağından..." derken, ondört maddenin savunmasını niye yükleniyorsun?.. Benim büyüklerle de, küçüklerle de bir sorunum yok.

4)Gelelim şu çocuklar konusuna: Dergideki yazının yedi paragrafı ve mektubun da iki paragrafını, çocuk ve sevgi ile doldurmuşsun. Sağolasın ben de biraz biraz, sayende çocuklara karşı bir sevgi uyanmaya başladı. Bu arada "benim diken bile olamayacağımı" söylemiş beni öğmüşsün, teşekkür ederim. Dokuzuncu paragrafta diken felsefeni genişletmişken; (kırkbaş-gâvurbaş) dikenlerinin adını unutmuş olmalısın, bunun adı KEŞİŞBAŞI'dır. Böylece diken methiyesini sürdürürken, dikenliği özümsemiş görünüyorsun. Benim muhalefet diye bir amacım yok, muhalefetin de eleştirinin de iyisi kötüsü olmaz. Bu eleştiri yazısının altında da belirttiğim gibi "anlayamadık" deyimini benim dışımda birçoklarının da anlayamadığını vurgulamaktadır.

5)Yahu Ahmet'ciğim, şu elemanlarım dediğin çocuklar, bir süre sonra senden ayrılacaklar, ama seninle ben ayrılamayız. Bu ayrılık ancak ölümle olabilir. Nasıl oluyor da; o çocukları bana değişiyorsun. Burada bir ard niyet aramak aklımdan geçmez ama, başka bir koku geliyor, bu çocukları savunur görünmenden. Nasıl

olsa bende olduğunu sandığın duygular sende de var, olayı çocuklara da söyle, saldırı gurubunuz genişlemiş olur.

6)Gelelim şu terör konusuna: Çocukları savunuyormuş gibi bunca laf yığınının burasında, özürün kabahatinden büyük olmuş. Sen o duvarlarını Ağın süsleyen, Ağın sevgisi dolu çocuklara, Ağın'ın bir terör bölgesi olmadığını anlatsan, benim hakaret saydığın sözlerimi havada bırakırdın. Ağın'lıyım diye öğünüp göklere çıkarken, Ağın'ı yerlere batıran, Bizans'lı havası esiyor senden. Ben Ağın'lı, hem de Ağın'lının Hassosuyum Ahmet efendi. Sen affedersin, Ağın'a en büyük hakareti sen ediyorsun, neymiş efendim güya çocuklara hakaret etmişiz. Bu çocuklar Ağın'dan değerlimi ki öyle söylüyorsun. Bari bu kahramanları bu yıl da getir de, birer kahramanlık madalyası takalım bu cesur çocuklara. Öyle iki oyunda sallanmayla Ağın'lı olunuyorsa, Osmanbaşı'ndaki süldüğüenler senden çok sallanıyor, onlar senden Ağın'lıdırlar. Kaş yaparken göz çıkarma, o kaş bir gün senden uzaklaşır, diyeceğini kendi adına konuş.

7)Topluluğunun bir tür müzik yapmadığını, yerine göre müzik koyduğunu söylüyorsun, sağolasın bizlere de arabesk'i uygun görmüşsün! Ben topluluğunuzun hiçbir değeri olmadığını söylemedim, böyle bir topluluğun Ağın'da da oluşturulabileceğini söyledim. Benim böyle bir topluluk oluşturacağımı da söylemedim ki, bana çatıyorsun. Ama senin gibi bir yetenekli öğretmen çıkar, onlar yapar dedim. Yoksa, kimsenin senin ölçüne varamayacağını mı söylemek istiyorsun. Gözüm canım sana küçük bir tavsiyem var, sen müzikle değil oyunlarla

ilgilen. Ve de kavalla klavyenin birlikte işleyemeyeceğini, bunların aralık sistemlerini, aksak semai ile beş-sekizlik-curcuna vurgularının ayrıntılarını öğren yeter. Bir konuda "ben davulcuyum deyip" benim yanılsımı çıkarmaya çalışmıştın da onun için diyorum. Seninle müzik konusunu tartışmaya da niyetim yok, kırılma kardeşim niyetim seni kırmak değil.

8)Mektubunun bu bölümü beni onurlandırdı, teşekkür ederim. Ben, Atatürk'çüyüm ama, Atatürk'le fesin birlikteliğini kabul edemeyen Atatürk'çüyüm. Çocukların programdaki bu çizgisi hoşuma gitti, eğer o gece karşılaşmamızda sıcak davransaydın, ertesi günü de gelip kutlayacaktım. Dergideki yazında "sıçan dikenleri" deyişimin bölümünü almışsın. Dikkatle ve bir anı duygu ile yeniden oku; göreceksin ki, adınıza saygılı davranmış, topluluğunun tümünü dikenleştirmemiş, (arabesk çıkışla, sevgi çiçekleri adınızı sıçan dikenlerine çevirmeyi) yalnız ve yalnız arabeskçiniz için kullanıyorum. Gerçi o parçayı da savunup, bir sanat eseri olduğunu Türk müziği bir topluluğun içinde görüyorsun. Ben o müziğin savunucusu değilim ama, o müziğe Türk müziği demeye karşıyım. O müziğin (ha onun sahipleri müzik de demezler, İlhami şimdi sana kızmıştır bile, ona MUSİKİ diyeceksin) Osmanlı divan müziği olduğunu bilsen iyi olur.

Ahmet'çiğim, özetle, ben topluluğunuzun değersizliğini ve tümünü küçültücü sıçan dikenleri nitelemesini kullanmadım. Sadece, arabesk çıkışın o güzelim adı sıçan dikenlerine çevirdiğini vurguladım ki, kabahat da benim değil. Sen yerine

göre müzik koyduğunu söyleyerek, topluluğuna kendin hakaret etmiş oluyorsun.

Aramızdaki ilişkinin düzenli gittiğini döne döne vurgularken, bu küçük ve de bir kesimin görüşü olan, sözcüğü bunca kavgaya dönüştürdün, hemi de o yavruları kalkan ederek. Aslında senin bana İstanbul gecesindeki soğuk davranışını benim de sana yapacağımı sanma yanılsı içindesin. Ağın'da olsaydım bunu da görecektin. O gecede İstanbul'da Mehmet Kortikoğlu olmasaydı oturacak yer bile bulamayacaktım, sen de orada ev sahibiydin. Kurdaladıkça kurdunu çıkarmadan, aramızda mektuplaşma ile bu konuyu halledebilirdik, hiç iyi etmedin beni savunma zorunda bıraktın.

Şu reklamaj ve şov duygularını bir yana koy, biz Ağın'lıyız Ağın için birlikteliğimizi sürdürelim diyorum. Bu yazımda da, öncede seni kırdımsa özür dilerim, hiçbir şey olmamış gibi olalım.

Bu yılki İstanbul gecesinde Ağın oyunlarına yer vermemiş, çaydaçıra-avreş-dik gibi Elazığ geçmişsin. Bunu da bir sorun yapma da, daha çok Ağın olamaz mıydı diyeceğim. Ahmet; üçayağı yanıls almışsınız, sol ayakta üçleme olmayacak. Dikkatimizi çekiyordu ya, ezgi dönüşü tam yerine gelmiyordu. İşte sol ayaktaki üçleme bunu bozuyormuş. Bu kıs iyi oynayan bir Ağın'lıdan bunu aldım, bir geldiğinde geçelim.

Sevgi çiçeklerinin gönül hoşluğu ile selamına, Ağın çiçeklerinin derin kokusu ile karşılık veririm. Göööözzlerinden öperim, anlarsın ya.

14.Mayıs.1995

UNGARETTİ'NİN BİR YAZISI ÜZERİNE;

Dr.Muammer M.DOĞAN

FARK

İstiyerek kopmuş
Ve
Kopartılmış
İki çiçek arasındaki aynılık
Ne acıdır.

5.4.1984

AĞAÇ

Ağaç susamış,
Kuru dalları çiçeğe kaşınıyor
İçinde umutsuz bir hasretlik,
Ağlıyor.
Oysa ne kadar az kalmış
Yağmurla sevişmelerine

8.4.1987

MEYHANE PİLAVI

Yayladan havalanmış kırlangıç
Konuyor karşı evin damına
Soluk soluğa,
Yalnız uçmaktan ustalaşmış,
Kalmamış mola yeri
Belki birkaç yıl daha yiyebiliriz
Meyhane pilavını,
Sonrası insan avı.

19.6.1993

GÜLDEREN ÖĞRETMEN

Ali Osman ALKANLAR

"Yurdumun her köşesinde etrafını aydınlatarak tükenen, doktora yetişemeyen, hain kurşunlara kurban giden sevgili öğretmenlere, saygılarımla!"

Çizdi göğün mavisini,
Güneşini,
Yıldızlarını
Hayallerine, hasta yatağında.
İnledi,
Çarpıp sağır duvarlara,
Salkım salkım dağıldı sesi.
Kaydı boncuk boncuk terleri
Alnından göğsüne doğru.
Bütün geçmiş yıllarını
Getirip koydu önüne ve
Seçip çıkardı ilk yıllarını.
Ayazın desenlediği pencere camlarına
Ulaşıp kırıldılar!...
Sıkıldı o koca Atatürkçü yüreği,
Burkuldu içi.
Sonra haykırdı, titreyen dudaklarıyla:
Getirin, getirin bütün çocukları!
Gecenin ıssızlığında kayboldu sesi
Bu dağ köyünde...
Tekrar bağırdı:
Ben öğretmenim, öğretmen!
Nerde, nerde çocuklarım?
Sarılmak istiyorum hepsine
Dışarda uluyan tipi,
Cevap verdi sesine.
Yekinip kalkmak istedi yatağından
Derse yetişmek istercesine.
Terden yapış yapış uzun saçları,

Dolaşmış bir birine.
Fatma, Selim, Murat
Koşun, koşun gelin,
Gelin çocuklarım!...
Haber verin bütün çocuklara
Gidiyor deyin öğretmenim
Uzuuun bir yolun üstündeyim.
Sizlere hasret gidemem,
Toplanıp gelin.
Size hasret gidemem!
Ha, sen mi geldin Ali?
Yüzün neden asık, defter mi alamadın?
Olsun çocuğum olsun,
Kara tahta varya.
Bana üzülmeğin çocuklarım.
Çiçekler toplayıp getirin,
Toprak evime.
Ağlamayın!...
Gülün, size gülmek yakışır
Yarınları vatanın!...
Gülün, yanaklarınızda güller açsın,
Pembe, pembe!...
Yetişin, yetişin diye ünledi.
Sonra, durup gülümsedi.
Biriken terlerine karıştı gözyaşları
Fersiz gözlerinin,
Uzun yolculuğu başladı
Gülderen'in!...

13 Aralık 1994 saat 5

EMEKLERİN DİLİYİM

Ahmet SAMUR

Yediveren gülüyüm
Köyde, kentte, bayırda.
Emeklerin diliyim
Yaşanan her asırda!

Kalemin ucundayım,
Kalenin burcundayım,
Bu bayrak düşmeyecek
Yaşanan her asırda!

Kururum, kavrulurum,
Dövülür, savrulurum,
Emeksiz eli öpmem
Yaşanan her asırda!

Hayallerim alsalar,
Ekmeğimi çalsalar,
Doğarım ben yeniden
Yaşanan her asırda!

Aç kalsam gündüz gece,
Na-merde demem hece,
Çözülmez bu bilmece
Yaşanan her asırda!

Kim götürür bana ne,
Bu nasıl bir anane!
Emekçi hakkı yenir
Yaşanan her asırda!

Fidanı ben dikerim,
Çileyi hep çekerim,
Parsayı o götürür
Yaşanan her asırda!

Yasaysa, yasa benim,
Çekilen tasa benim,
El yansa, maşa benim
Yaşanan her asırda!

Engeller aşılacak,
Dost düşman barışacak,
Emek çiçek açacak
Eldeki bu nasırda!

Alışmadım çalmaya,
Yürürüm hak sormaya,
Elin uzat arkadaş
Artık kalma arkada!

Gel emeği çekelim,
Tohumları ekelim,
Hak hukuk sancağımız
Dalgalansın bu sur'da!

Yediveren gülüyüm,
Yaşanan her asırda
Hiç bir mevsim solmayan
Bir ben varım Dünya'da!

20 Şubat 1995

İstanbul

HİÇLİK'TE RANDEVU

-II-

Dr.Kriton DİNÇMEN

8.11.1920

Akşam yemeğe indiğimde, konuyu bizimkilere açtım. Müsamereden, madam Monique'in tutumundan, çocukların küçümsemelerinden sözettim; hatta, tüm bunlardan evde sözетmem veya etmemem hususunda şu son günlerde duymakta olduğum tereddütü de anlattım.. Sonra sustum. Cevaplarını bekliyordum. Fazla beklemedim, sevgili günlüğüm... İlk olarak, Julie teyzenin yılan dili kendisini belli etti. Madam Monique ne yaptığını biliyordu... herhalde kekeme Ernestine'e şiir okutacak değildi ya... bana gelince, benim de okulu temsil edecek ve sahneye çıkacak fazla bir halim yoktu... kaldı ki, Noel ve Yılbaşı şenlikleri gibi soytarılıklar katolik dürüstlük ve ahlaka uymadığı gibi, harp sonrasında azgınlaşan dinsizlik ve ahlaksızlığın ifadelerinden başka bir şey değildi. Anneme baktım... Sanki bir şey yokmuş gibi, çenesine iyi oturmadağı için her ısırkta yalpalayan üst çene protezi ile bifteğini çiğnemekle meşguldü. Babamın bir ara yüzünün sarardığını, göz bebeklerinin kocamanlaştığını ve iki eliyle masanın kenarını avuçlayarak "fakat, sizlerin bu davranışı zavallı Cécile'e haksızlıktan başka bir şey değildir" dediğini gördüm. Bir süre masaya bir sessizlik çöktü... Herkesin lokması ağzında kaldı.... sonra,

annem, ağzındaki lokmayı yuttu, babama döndü ve beklenmedik bir hınç ile bağırmaya başladı: "Öyle mi, bu yaptığımız sevgili kızına karşı haksızlıktır, öyle mi?... Kızına yapılan bu haksızlığa aslan kesiliyorsun da, sen, bunca yıllık evlilik yaşamımızın içinde bana... karına... ne verdin ki? Ne tür bir mutluluk verdin ki, etrafındakilerinden de kızının mutluluğunu korumalarını istiyorsun!..." Hiç bir şey anlayamıyordum, konu nasıl başlamış ve saniyeler içinde nereye dönmüş gidiyordu... Annem hızını alamamış, çılgın gibi barışmalarına devam ediyordu: "Ne verdin bana, söylesene bana ne verdin ki ben de sevgili kızının mutluluğu üzerine titreyeyim! Silik, işinde bir türlü ilerleyemeyen, müdürü mösyö Breton'un kuklası, onun ağzının içine bakan miskin bir herifsin! Memurlarla işçilerin senin hakkında ne düşündüklerine bir baksana! Sorsana onlara! Sor! Seni sayan tek bir kimse var mı ki, karın ve evdekilerin seni saysın... Beni bu çamurlu sokağın karanlığında gömdün ve gerçekten gömülünceye kadar buradan çıkmayacağımı biliyorum... Sen nesen ki, kızının öğretmenlerinden soyadına saygı beslemelerini, çirkin kızına iltifat etmelerini bekliyorsun...." Babama hakaretler yağıdırıyor, bir türlü susmuyordu... Tüm bunlara babam ne mi

yaptı? Her zamanki gibi... Sustu... Sonra da "ben zaten bu evde ağzımı açtım mı, kıyameti koparıyorsunuz... Zaten kararımı verdim... artık hiç konuşmayacağım... Haklısın, haklısın karıcığım..." dedi, ve, bifteğine devam etti... Şimdi de, benim ne yaptığımı soracaksın, değil mi? Yemeğimi yedim... Ama tuhaftır... Biliyor musun? Şu anda pek de üzüntülü değilim...

15.11.1920

Haklısın! Birkaç gündür sana tek bir satır yazmadım! Ama, neyi yazayım? Bir şeyin yazılması için, bazı şeylerin olması gerek! Bir şey yok ki, herhangi bir şey olmadı ki... Çocuklar, bir ay sonraki kutlamaların hazırlıkları ile meşgul... Herkes kendi aleminde... Ama, hep beraber! Ne güzel şey değil mi? Hem kendi aleminde olacaksın, hem de etrafındakilerle ortak yaşamın tadını çıkaracaksın! Eğlenmelerine bir şey demem de, kızların aralarında, bir gün önce oğlanlarla yedikleri haltları anlatarak kıkırdamaları yok mu? Kızıyorum onlara! Yok! Yok! Sana karşı dürüst olmam gerek! Kıskanıyorum onları! Basbayağı kıskanıyorum! Bir erkek elinin beni sarmasını, göğüslerimi okşamasını, bacaklarımın arasında dolaşmasını öyle istiyorum ki...

20.11.1920

Bugün okulun Yılbaşı eğlencelerini tertip kolu'nun toplantısı vardı. Son dersten sonra bizim sınıfta biraraya geldiler. Tabii, benim hiçbir işim yoktu... Okulda kalmama da hiçbir neden yoktu... ama, bilmiyorum neden, bir türlü kitaplarımı,

defterlerimi toparlayamıyordum... ya bir kitabı unutuyor, ya sınıfın arkasındaki elbise askı yerinde atkımı veya şapkamı arıyordum... Ve, gayet tabii, unuttuklarımı aramak için ikide bir sınıfa girmek zorunda kalıyordum... Emin ol ki, hiç istemiyordum o ukala, kendini beğenmiş şımarıkların içine girmeyi... Ama, eşyalarımı da keyifleri için bırakamazdım, ya... Ne var ki, sınıfın kapısını her açtığımda tüm başlar bana çevriliyor, yüzler alaycı ve aşağılatıcı ya da kızgın bir ifade alıyordu... Nefret ediyordum onlardan... Gözlerimizin karşılaşmamasına bilhassa özen göstererek unuttuğum şeyi alıp hiçbir şey söylemeden çıkıyordum.... Dördüncü kez kapıya doğru gidiyordum ki, kısa saçını, alnını ve yüzünü dört köşe çevrelercesine tarayan ve daima göğüslerini erkek çocukların gözlerine sokmaya çalışan Annetta, tüm kızların gördükçe iç çekiştikleri Jean-Paul'e sokuldu, ve, küçümseyen bir ifade ile "görüyorsun, toplantı halindeyiz! Bizi rahatsız etmeye hakkın yok! Senden isteyeceğimiz bir şey olacaksa sana söyleriz. Lütfen ne alacaksan al ve toplantıyı bozma!" demez mi? Sonradan düşündüm... Neden böyle olaylara sebep oluyorum?...

30.11.1920

Hiç! Anlatacak hiçbir şey yok! Zaten, olan bir şey de yok!...

13.12.1920

Annemden, babamdan, yılan dilli Julie teyzeden, madam Monique'den, Jean-Paul'dan, tüm çocuklardan, okuldan,

evimden, insanlardan nefret ediyorum. Bir kaçsam! Bir kaçabilsem!... Tek başıma yaşayacağım, etrafımda yalnızca maymunlar ile ağaçların... bir de senin olacağın boş bir adaya kaçabilsem...

23.12.1920

Ne olduğumu bilmiyorum... Dün sabah yataktan kalktığımda, ayaklarımda tuhaf bir dermansızlık oldu... Sanki, ayaklarım tutmuyor... Ağrım-sızım yok... Hatta, yatakta ayaklarımı rahatça oynatabiliyorum... Ama, ne ayakta durabiliyor, ne de adım atabiliyorum... Ayaklarım beni çekmiyor gibi... Boş bir çuvalmışım gibi çöküp düşünüyorum.... Dört yıl evvelki yazda, iki haftalık bir tatil için annemin taşradaki akrabalarına gittiğimizde, komşumuz olan tekerlekli sandalyeye mihlanmış yaşlı mösyö gibi bir şey oldum... Evdekilerde bir telaş, bir telaş... Kimsenin bir şey anladığı yok... Babam işe gitmedi... Aile doktorumuz mösyö Corot'yu yatağından kaldırıp eve getirdi; ayaklarıma baktı, ağzımı açtırıp boğazıma baktı, mafsallarımı elledi.... Onun da fazla bir şey anladığını zannetmiyorum... sana bir şey söyleyeyim mi? Bizimkilerin bu telaşı, ne yapacaklarını bilmeden etrafta dolaşmaları hoşuma gitmiyor değil... Herkesin gözündeki endişe ve korkuyu görmekten tuhaf, acayip bir zevk duyuyorum... Bu sabah, galiba, ayaklarımdaki kuvvetsizlik daha da arttı... Artık, tuvalete gidebilmem için annem ile Julie teyzenin beni kucaklamaları gerekiyor... Doktor Corot gene geldi... Hotel Dieux'den bir nöroloji profesörünün konsültasyonunu istedi...

Şenlik artmakta, desenize...

30.12.1920

Pamuk Prenses'e benziyorum. Gece-gündüz yanan sobanın tatlı ılıkılığı içinde, süslü-püslü yatakta kurulmuş oturuyorum. Profesör sivri sakallı, ince kelebek gözlüklü bir adam. Muayeneden sonra Doktor Corot ile konuşurken, ayaklarımdaki bu hastalığın "heyecandan" ileri gelmiş olduğunu söylediğini duydum... Hoppala! bu da nereden çıktı!... Ama, ne olursa olsun, bu hastalığının bana yararı da yok değil!... Bir defa, okuldaki Noel ve Yılbaşı törenlerinin saçmalıklarına katlanmaktan kurtuldum... Hele çocukların ukalalıkları ve alaycı gülümsemeleri yok mu... kahrolacaktım!... Ayrıca, bizim evdekilere de iyi bir ders oldu... "Cécile'ciğim nasılsın?" yukarı, "Cécile'ciğim iyileşkin mi?"... Aşağı "aman kendini üşütme" "Cécile'ciğim... sütünü iç Cécile'ciğim"lerin arkası kesilmiyor... Hani, benim hastalığım "heyecandan" mı? Bizim keçi sakallı profesör öyle demedi mi? Nedense, o kelimeyi ağzına alan yok! Zaten, doktorlar gittikten sonra annemle Julie teyze odanın dışında tartışırken, Julie teyzenin "bacak kadar kızda heyecan da ne oluyormuş! ya hastadır, ya değildir! terbiyesizliğe heyecan adını takmışlar.." diye dırlandığını duydum... Neyse ki, babam "meslek adamlarına saygısızca davranmanız doğru olmaz... herhalde bildikleri bir şey vardır" diye araya girdi de, bizimkilerin dedikodularını kesti...

5.1.1921

Hastalığımın ne olduğunu ne ben, ne de evdekiler anladık. Dün akşam üzeri tuvalete gitme ihtiyacım oldu: bana yardım etmeleri için anneme seslenecektim ki, birden, ayakta durabildiğimi farkettim... Bilmiyorum nasıl oldu, ama, biraz gayretle ve duvarla etraftaki eşyalara tutunarak tuvalete kadar yalnız başıma gidebildim... Ve, akşama doğru da hiçbir şeyim kalmadı...

Gerçekten, bu hastalığımın hiçbir şey anlamadım; sebebi ne idi, neden geldi, nasıl geçti... bir türlü aklım almıyor... Yarın yeniden okula gideceğim. Desene ki, tatsız günler, o her zamanki kahrolasınca hayat tekrarlanıyor...

22.1.1921

Mutluyum! Gerçekten mutluyum!... Evet, sevgili günlüğüm... Tuhaftır insan... mutsuz olduğunda derdini anlatacak birisine muhtaç ise de, mutluluğunda dostunu unutuyor... Ben de, bu son günlerde, seni, benim tek dostum ve sırdaşım olan seni unuttum... Ama, öylesine mutlu idim ki, bu yoğun mutluluğu kafamda, düşüncemde, coşkumda, beynimde, kalbimde, etimin içinde, tüm varoluşumda duyumsamak istiyordum... İstiyordum ne demek! İstiyorum!... Mutluyum! Dün mutlu idim, bugün mutluyum, yarın da mutlu olacağım... Mutluluğum öylesine kocaman ki sade beni değil, tüm insanları, tüm dünyayı, tüm iyiliklerle kötülükleri ve de güzelliklerle çirkinlikleri kaplıyor... Güneşi kaplıyor, yıldızları ve göğü ve de esen rüzgarı, yaşamı ve de ölümü kaplıyor... Varoluşu kaplıyor... Seviyorum, aşığım ben... Ben, Cécile

Carpentier, aşığım! Jean-Paul'ü seviyorum... Öylesine seviyorum ki, artık okulu da, okuldaki tüm çocukları da, Annette'i de, madam Monique'i de, evimizi de, babamı da, annemi de... evet, evet... yılan dilli Julie teyzeyi de seviyorum... yılanları da, fareleri de seviyorum... Evet, yanlış duymadın, Jean-Paul'ü seviyorum... Ve, ve, ve o da beni seviyor! Biliyorum... Anladım... Beni sevdiğini her şeyi ile belli etti... Şimdi artık tüm kızlar kıskançlıklarından çatlasınlar... Acıyorum onlara... Hele Arnette'e... Şimdiye kadar ne beni anlamışlardı, ne de Jean-Paul'ü... Hastalıktan iyileşip okula gittiğimin ertesi günü, daha ben hiçbir şeyin farkında değilken, gran kurdaki büyük teneffüste bana doğru geldi Jean-Paul.... Yüzündeki o gülümsemeyi, o tatlılığı, bir masal prensini andıran o havasını hiç unutmayacağım... Elinde, okulun ön bahçesinden kopardığı bir tek kırmızı gül ile bana yaklaştı ve onu bana uzattı... Hastalığımın ve okuldaki Noel ve Yılbaşı kutlamalarında bulunamadığımdan çok üzüldüğünü, her şeyden fazla da, Kutlama Tertip Kolu'nun toplantısı sırasındaki Annette'in bana karşı davranışı nedeniyle özür dilemek istediğini söyledi... Ve, sonunda da, dünyanın en tatlı gözlerini milyonlarca yıldızın parıltıları ile süsleyerek, istediğim zaman guruplarına katılabileceğimi ekledi. Böylesine bir duygu yoğunluğuna ve coşku şelalesine alışkın ve de hazır olmadığım için, şaşkınlığımdan ne yapacağımı, ne söyleyeceğimi bilemiyordum;

(Devam edecek)

SAKIN

Osman GÜLER

Yıldızsız gecede mehtab arama

Pençesini açan Canavar olur

Sevgisiz bir eli tutmaya kalkma

Yılanlı boralı dağda kar olur.

Atar seni derin derin çukura

Yüreğinde açar onulmaz yara

Güneşli günlerin döner karaya

Dolaşan yumağı çözmek zor olur.

Osman senin burda nedir çektiğin

Bu çorak toprağa neydi ektiğin

Gül beklerken diken oldu biçtiğin

Sen mutluluk dersin, onda av olur.

Ne başladın ne son verdin bu işe

Gül sanarak gönül verdin ateşe

Ömür kurban ettin tatlı gülüşe

Dudağını yakan kızıl nâr olur.

Sakin Osman sakın söyleme bir söz

Sonra yüreğine düşer acı köz

Kabukta arama, arama bir öz

Ömrünce pişmanlık sana kâr olur.

20.5.1995

SEVGİLİ HÜLYA

Memduh SOYLU

"Didem'in Çok Sevdği Arkadaşına"

Sevda yollarımda gezemedin mi?
Bir gönül bağıni çözemedin mi?
Aşkın cilvesini sezemedin mi?
İnanki bir ömre bedelsin Hülya.

Bahçendeki gülü derdirmeyesin
Kimseye de ümit verdirmeyesin
Sırlarını sakla sezdirmeyesin
Duyguların dile getirme Hülya.

Gözlerin rengini biliyor musun?
Ağlayıp gözyaşın siliyor musun?
Sevdiğine koşup gidiyor musun?
O zaman rüyalar gerçektir Hülya.

Dertlerin, kederin başından aşkın
Kalbin bir nehir ki daima taşkın
Sana yar olmayan bu deli aşkın
Peşinden koşupta yorulma Hülya.

Mutlu yarınlar var ömrün boyunca
Sen de seveceksin birgün doyunca
Sevdiğin dizine başın koyunca
Dünyalar senindir değil mi Hülya?

Baktıkça gözlerin içi gülüyor
Güzelce bir kızsın herkes biliyor
Sevip sevilenler gelin gidiyor,
Darısı da senin başına Hülya.

Aklından geçeni düşün ve taşın
Evlenme çağına gelmiştir yaşı
Bilirsen işini ağrımaz başın
Mutluluk günlerin yakındır Hülya.

Sana şiir yazdım gönlüne yakın
Bir hata yaptımsa darılma sakın
Neleri anlattım hele bir bakın
Bu kadarı yeter değil mi Hülya.

1995 - MALATYA

YAPILARI

Ismail BEYDEMİR

MÜZİK
-VI-

Ekonominin kapıldığı. Ekonomik durumu da,
şehirli olanlar da
Bu aşagılanma ve sıkıntılı
kentlilere yeni bir kültür
ne kentli, ne halk
aşagılanmayı içeren bu
aşagılanma verildi. Dinle
sola alternatif olmayı
düzeni de bu kültürün
Darwin'le
arabesk
katkıda bulundu.
hem bu, hem
çelişkili kavramlar
toplumlar şaşırtıldı,
kolaylık
bir ucube olduğu
düşüncedeki kültürü
çekti ve sağ arabesk
Kan, arabesk müzik
"biz zaten arabesk
toplum
imizin 92/4

sayısında da, Rüştü Asyalı hemşehrimiz, bu kültürü yerli yerince anlattı.

Sayın Zülfü Livaneli bir yazısında; 1920 yıllarında Anadoludan kopan Rumların, Atina'nın kıyı mahallelerinde, topluca yerleşip, yeni yoksul mahalleler oluşturduklarını anlatmıştı. Yoksul ve eski yurtlarının özlemi ile yanan Rumlar, bu yeni mahallelerinin adını Yeni İzmir yeni Bergama gibi adlarla andılar. Yeni yurtlarının eski yerleşik halkı bu Anadolu Rumlarını aşağıladı. Böylece, Atina'nın dış mahallelerindeki bu halkın yeni bir kültürü oluştu ve bu kültür de, yakıcı bir aşk dipsiz bir acıyla dolu olan REBETİKA diye adlandırılan bir müzik oluşturdu diyor sayın Livaneli. Rebetika denilen bu müzik, zencilerin BLUES müziği gibi çevreyi etkileyerek yayıldı diyor Livaneli. Bizim arabesk müziği bu müziklere benzetenlere yanıt veren Livaneli, arabeskmüzikte içtenliğin olmadığını bildiriyor. Konuya devam eden Livaneli, arabesk müziği büyük kentlerin yoksul mahallelerinde arabesk yaşayan halkı sömüren ve büyük paralar kazanan kişilerin kurduğunu vurguluyor. Bu sömürücü sanatçıların (yandım, bittim, küldüm-harcadın beni kader) sözlerinin sahte olduğunu bildiriyor sayın Livaneli. Saçlarına fön çektirip, spreyle sertleştiren,

turnakları manikürlü, kollarında rolex ve mercedes arabalarıyla programa gelen, yanıp bitmiş-kaderin harcadığı sahtecilerin, kendileri gibi içtenliği olmayan bir müzik yaptıklarını yazıyor sayın Livaneli. Konuyu işlemeyi sürdüren sayın Livaneli; bunlardan birinin, plak reklamı için, çıplak ayak ve yırtık giysilerle çıkan fotoğrafında, kolundaki rolex saatini çıkarmayı unuttuğunu yazıyor. Ve de arabesk müziğin sağ kanadını oluşturan türü, halk müziği sazlarıyla şevkefza gibi kendine uzak ezgileri çalmakla, aşağılık kompleksini yenmeye çalışan bir psikoz görünümü aldı. Bu eziklik, divan müziğinin yapımcılarında da batı özentisi hevesi getirdi. Batı orkestralarında yirmi keman var diye, yirmi kemanlı topluluklar oluşturulurken, batıda yirmi kemanın bir ezgiyi işlemediğini, bunun için de bu özentinin ayıp olduğunu bilemediler. Batı orkestralarından yirmi kemanın bir yay tavrına özenip, tahtacıların hızar çekmesine benzeyen yay çekmeler yapılırken, batının keman metodu ile bunu yaptığını bilemediler. Batıda Orkestra şefi var diye, jaket giydirilmiş, terlikle yarı öldürülüp duvara yaslanan, ayaklarını ritimsiz sallayan hamam böceğine benzeyen şefler çıkardılar. Batıdaki

şeflerin, ayrı ayrı ezgileri birlikte yapabilmek için konulduğunu bilemediler. Adam olacak çocuk-şarkı söylemesinden bellidir-diye bilmem hangi seçkinlerin şımarık çocuklarını sergileyen programlarla, TV'nin arabesk yapısını oluşturdu. Batı müziği enstrümanları ile kemençe gibi humik sesli sazların birlikte müzik yaptığı arabesk davranışlar, TV ekranlarında görülmeye başladı. Bir zamanlar arabesk müziğe kapalı tutulan TRT, bir devlet büyüğünün hatırına kapılarını açtı. Sağ arabesk kültürün müzik üzerindeki etkilerini kısaca böylece görmüş olduk.

b)Sol Arabesk Kültür ve Müziği: 1961 anayasasının getirdiği özgürlük ortamında, Türkiye toplumu gerçek solu öğrenme olanağına kavuştu. Yasak tutulan birçok ozan ve düşünceleri içeren felsefe, serbest edildi. Sol teori hakkındaki tüm yabancı kitaplar, asıllarına uygun olup olmadıkları bilinmeden, Türkçeleştirilip piyasaya sürüldü. Yılların getirdiği açlıkla, sol okurlar bu kitapları kapıp okudular. Herkes kendi okuduğunun ve bildiğinin doğruluğuna inanarak, felsefi bir sentez yapamadan, kendi yandaşları ile çelişti. Bu akıma CIA gibi dev örgütler parmak attı, Türk solunu oluşturan kişiler, kendi özbeğenileriyle, bireysel davranışlara

giriştiler. Sol terminolojinin sonsuz bir bilim olduğu özbeğenisine kapılıp, herşeyi kendisinin bildiğini sanan bu bireyci toplumcular, sağın provakasyonuna kapılıp, erkence silaha sarıldılar. İstenilen çizgiye çekilen sol da, 1971 ve 1980 vurgularını yedi. Birden boşluğa düşen, ezılmışlık içindeki sol, küskün, kırgın, kızgın bir toplum felsefesine ulaştı. Düşüncesini söyleyemeyen, her attığı adımda bir engelle karşılaşan solcuların edindiği bu kültür türü de sol arabesk kültürü oldu.

Sayın Livaneli'nin dediği gibi, hemen bu kültürü sömüren odaklar oluştu. KAYA'lar gibi, makamın adını bile bilmeyen, saygın ozanların şiirlerini zımbırtı ezgilerle yutturan fırsatçılar, bu yolla servet edindiler. Uyanık ve bilinçli olduğunu savlayan sol da, edindiği kültürün arabesk kültür olduğunun bilincine varamadığı gibi, Kaya gibi düzenbazların oyununu da anlayamadılar.

Biz müziği böyle anlıyoruz, böyle de yorumluyoruz. Yukarıda türlerini ayrı ayrı işlediğimiz her tür müzikten de sevdiklerimiz vardır, ama öngördüğümüz müzik halk müziğidir.

AĞIN:Temmuz z.1992

ŞİİRİ

AÇIK-ELAZIĞ

KİMDEN ALINDIĞI

İSMAIL NAZİM BEYDEMİR

SÜRESİ:

AYNAM DÜŞTÜ BELİMDEN (Tirnanna tirnanna)

NOTAYA ALAN

ALTAN DEMİREL

♩. %

(SAZ)

TİR _____ NAN_ NA_ TİR _____ NANNA HOPTİ Rİ NAN_ NA_
TİR _____ NAN_ NA_ TİR _____ NANNA HOPTİ Rİ NAN_ NA_
TİR _____ NAN_ NA_ TİR _____ NANNA HOPTİ Rİ NAN_ NA_

TİR _____ NANNA AY_ NAM DÜŞ_ TÜ_ BE_ LİM_ DEN GA_ RIŞ
TİR _____ NANNA FE_ SİM DÜŞ_ TÜ_ BA_ ŞİM_ DAN TO_ ZA
TİR _____ NANNA YAĞ_ LIH DÜŞ_ TÜ_ E_ LİM_ DEN ÇA_ MUR

TI_ GA_ ZEL_ LE_ RE TA_ Bİ YA_ TIM_ KU_ RU_ SUN
BAT_ TI_ PÜS_ KU_ LÜ BE_ NİM SEV_ DÜ_ GÜM_ GÜ_ ZEL
OL_ DU_ KÖ_ ŞE_ Sİ A_ NAN SE_ Nİ_ VER_ Mİ_ YİR

UR_ GU NUM_ GÜ_ ZEL_ LE_ RE TİR_ NAN_ NA_ TİR_ NANNA
MEM_ LE KE_ TİN_ HAS_ GÜ_ LÜ TİR_ NAN_ NA_ TİR_ NANNA
A_ TEŞ LE_ RE_ DÜ_ ŞE_ Sİ TİR_ NAN_ NA_ TİR_ NANNA

HOPTİ Rİ NAN_ NA_ TİR_ NANNA
HOPTİ Rİ NAN_ NA_ TİR_ NANNA
HOPTİ Rİ NAN_ NA_ TİR_ NANNA

M.ÖZBULAK

— 1 —

TİRNANNA TİRNANNA HOPTİRNANNA TİRNANNA
AYNAM DÜŞTÜ BELİMDEN
GARIŞTI GAZELLERE
TABİYATIM KURUSUN
URGUNUM GÜZELLERE
TİRNANNA TİRNANNA HOPTİRNANNA TİRNANNA

— 2 —

TİRNANNA TİRNANNA HOPTİRNANNA TİRNANNA
FESİM DÜŞTÜ BASIMDAN
TOZA BATTI PUSKULU
BENİM SEVDÜĞÜM GÜZEL
MEMLEKETİN HAS GÜLÜ
TİRNANNA TİRNANNA HOPTİRNANNA TİRNANNA

— 3 —

TİRNANNA TİRNANNA HOPTİRNANNA TİRNANNA
YAĞLIH DÜŞTÜ BELİMDEN
ÇAMUR OLDU KÖŞESİ
ANAN SENİ VERMİYİR ATEŞLERE DÜŞESİ
TİRNANNA TİRNANNA HOPTİRNANNA TİRNANNA

TİRNANNA: TAMZARA TÜRÜ
BİR OYUN
YAĞLIH: BÜYÜK MENDİL
URGUNUM: VURGUNUM

İSTANBUL'U ÖZLÜYORUM

Gülay BAYTAŞ

Ilık bir ilkyaz günü. Balkondayım. Akşam üstü güneşi karşı tepelerin ardında kaybolmak üzere. Üstüme uzanan son ışıkları içimi ısıtıyor. Doğa yeşil halısını sermiş yere. Sarı, pembe, mor çiçeklerle süslemiş. Ağaçsız tepelerin arasından bir bölümünü görebildiğim Eymir Gölü'nü seyrediyorum. İçimde deniz özlemi kabarıyor. İstanbul'u özliyorum.

Haydarpaşa garında trenden iniyorum. Yarı uykulu, mahmur. Sabahın serinliğini içime çekiyorum. Derin derin denizi soluyorum. Deniz yosun kokuyor. Deniz balık kokuyor. Dilimde Nazım'ın dizeleri.

"Denizde balık kokusuyla

döşemelerde tahtakurularıyla gelir

Haydarpaşa garında bahar."

Kadıköy'den kalkan vapur Haydarpaşa iskelesine yanaşiyor. Çımacı telaşlı. Aceleyle halatları iskele babalarına bağlıyor. Vapur burada fazla kalmayacak. Telaşlı yolcular iskelenin verilmesini beklemeden vapura atlıyor. Haydarpaşa iskelesinde insanlar telaşlı. Vapur uzun bir düdükle çalıyor. Mavi suları beyaz beyaz köpürterek yoluna devam ediyor.

Büyükada'da vapurdan iniyorum. Dil'de dolaşıyorum. İlk yazın güzelliğini yudumlayarak. İçimde çocuksu bir coşku. Katır tırnaklarının sarısı denizin mavisıyla kucaklaşıyor. Sarı rengi en çok katırtırnaklarında severim. Katırtırnaklarının kokusu içime doluyor.

Mutluyum...

Yoğurt yemeye Kanlıca'ya gidilir. Nedense orada yoğurt yemenin tadı bir başkadır. Denize en yakın masayı seçiyorum. Kıyıya vuran dalgalar Boğazın serin sularını ayaklarıma taşıyor. Islanıyorum. Aldırmıyorum. Pudra şekerli yoğurdun tadına Boğaz'ın o eşsiz güzelliği tat katıyor. Orhan Veli Urumelihisarı'na oturmuş İstanbul'u dinliyor. Bir türkü tutturmış. Gözlerimi kapıyorum. Orhan Veli'yi dinliyorum. Bir selam yolluyorum.

Kalamış'da güneşin batışı bir başka güzeldir. Denizin üstünde kıvılcı-sarı kocaman bir sini gibidir güneş. Fenerbahçe'de çayımı yudumluyorum gözlerim güneşe takılı. Birazdan kaybolacak. Güneş denize düştü. Deniz yosun kokuyor, balık kokuyor. Nazım'ı düşünüyorum. Nazım yurdunu özliyor. Hüzünleniyorum. Denizden gelen serinliği duyumsuyorum. İçim ürperiyor.

Ortaköy'e takılıyorum. Ortaköy cıvı cıvı. Bir yanda birahaneler. Bir yanda kitap sergileri. Kitapları inceliyorum. Tezgahlarda el emeği göz nuru sergileniyor. Gözlerim tezgahlarda geziniyor. Cılız, solgun yüzlü bir kadın tezgahının başında ay çekirdeği çitliyor. Uzun siyah düz saçlarını at kuyruğu bağlamış. Bir çocuk şiirini anımsıyorum. Ankara Belediyesinin eski gazete toplayarak bastırıldığı çocuk kitaplarından birinde okumuştum.

"Annem saçımı

At kuyruğu örüyor

Bir atım olursa

Ben de kuyruğunu

Kız saçı öreceğim."

gibi birşeydi.

Çocukluk günlerimin İstanbul'undayım.
Şeker ve kurban bayramlarını iple
çekerdik. Feriköy'e annemin dayısına
giderdik. Bayram harçlığını alır, doğru
bayram yerine koşardık kayık salıncaklara
binmeye. Yenge ya çok güzel bir elbise
dikmiş olurdu- kızıyla bir örnek- ya
başka bir bayram hediyesi verirdi.
Üstündeki kapağında bir demet kırmızı
çiçek olan yuvarlak hasır çanta hediye
etmişti bir keresinde. Çok mutlu
olmuştum.

Tranvaya binip Feriköy'e gitmek
istiyorum. Ama artık tramvay çalışmıyor.
Bayram yerinin kurulduğu alanı arıyorum.
Çocukluğumun mutluluğunu arıyorum.
Bulamıyorum...

Paça yemeye Beykoz'a gidilir. Sabah
sabah canım paça istemiyor. Haydarpaşa
rıhtımı deniz kokuyor, yosun kokuyor,
balık kokuyor. Canım balık çekiyor.

Eminönü iskelesinden vapura biniyorum.
Bir bu kıyıda, bir karşı kıyıda iskelelere
uğraya uğraya Boğaz'da yol alıyoruz.
Güverteye çıkıyorum. Rüzgar saçlarımı
savururken denizi soluyorum. İyot kokusu
genzimi yakıyor. Boğaz'ın güzelliği
başımı döndürüyor. Sarhoş gibiyim. Son
durağımız Anadolu Kavağı. Balık
ızgaranın kokusuna midye tavanınki

karışıyor, kokareç kokusuyla rakı kokusu
iştahımı kabartıyor. Denize en yakın
masayı seçiyorum. Gözlerim Karadeniz'e
süzülen bir yolcu gemisini izliyor.
Varna'da Karadeniz kıyısında Nazım rakı
sofrasında şiir yazıyor.

"Şu Varna deli etti beni

divane etti

Domates, yeşil biber, kalkan tavası,

Radyoda "Ha uşaklar" Karadeniz havası,

Rakı kadehte aslan sütü, anason,

uy anason kokusu,

Ahbabça, kardeşçe konuşulan dilim...

A be islah be, islah be halim...

Şu Varna deli etti beni

divane etti...

Karadeniz'den esen yel Nazım'ın selamını
getiriyor. Kulağıma fısıldıyor. Nazım'ın
selamı özlem yüklü.... Sarhoş oluyorum.

İçimde İstanbul özlemi. İstanbul'da kızım.
İstanbul'da deniz. Denizde balık kokusu.
Denizde yosun kokusu. Denizin üstünde
martı çığlıkları. Kulağımda kızımın "
anne....." diyen sesi. Yüreğim burkuluyor.

İstanbul'u özliyorum.

Bozkırın ortasında Eymir Gölü. Çevresi
yemyeşil ağaçlık. Doğa ilkyaz
yağmurlarıyla ıslanmış yeşil halısını
sermiş ağaçsız tepelere. Güneş tepelerin
ardında kayboldu. Üşüdüm. İçeri
giriyorum.

9.Mayıs.1995

Gölbaşı-Ankara

EKİREK'Lİ DAYI

Nihat ERTUĞRUL

EKİREK'Lİ DAYI

(Nihat ERTUĞRUL'un Albümünden)

1878 yılında Ekirek köyünde doğup, 1969 yılında 91 yaşındayken ölen dedem Mehmet Ertuğrul'u, yöre halkı DAYI adı ile tanır.

DAYI'nın dedesi Mehmet ağa, Osmanlı sarayında Kilerci olarak çalışırken, biriktirdiği bir kap altınla köye döner. Evinin komunda uygun bir yere gömdüğü bu altınlar, Mehmet ağa'nın oğlu, Dayı'nın da babası İbrahim ağa ve Dayı'nında gençlik yıllarına dek rahat geçimlerine yeter.

Dayı'nın ablası Mürşide hanımın oğlu, Harput (Elazığ) askerlik şubesi katibidir. Kel katip adı ile tanınan kişi, şimdiki Emniyet Genel Md. Mehmet ağar'ın

dedesi, Dayı'nın da yeğenidir. Dayı 20 yaşına geldiğinde, yeğeni kel katip denilen Mehmet efendinin girişimi ile jandarma olur. Bu görevini Elazığ, Malatya, Erzincan, Keban, Eğin ve Hekimhan'da 18 yıl sürdüren Dayı 38-40 yaşlarında Ekirek'e döner. Bu yıllarda görevli olduğu yörede, birçok kişilerle tanışır, hazır cevaplığı ve olgun kişiliği ile büyük saygınlık toplar, bu saygınlığına ödül olarak da DAYI adını alır.

Çok yerinde kullandığı nükteleri halen onu tanıyanlarca bilinir ve söylenir. Bunlardan biriside Sabık Belediye Başkanı İsmet Yapıcıoğlu'dur.

Jandarmalığı bırakıp köyüne dönen Dayı, 15 yıl süre ile Ekirek-Venk-Hastek köylerinin muhtarlığını yapar. Onbeş yılın sonunda da yapılan ısrarlara karşın, muhtarlığı da bırakarak, sessiz bir yaşam sürdürür.

Bundan yıllarca önce Ekirek'e bir gidişimde, Ağın'ın Koçan çarşısında, yaşlı bir amca, bana kim ve nereli olduğumu sordu. Ben de Ekirek'li Mehmet Ertuğrul'un torunuyum dediğimde, yaşlı amca bir düşünce ile, tanımadığını belli idiyordu ki; ben "Ekirek'li Dayı'nın torunuyum" diye tekrar söyleyince yaşlı amca, "Hay Allah iyiliğini vere yavrum, şuna Dayı desene" diye güldü ve "beni ne uğraştırıyorsun" dedi.

Adını özümsemiş ve Dayı'lığını onurla yaşatmış, dedemi saygı ile anar, nur içinde yatsın derim.

EKİREK'Lİ DAYI'dan FIKRALAR:

"HEPSİNİ YERİM" Mİ DEDİ

Kendine özgü nükteleri ve yaşamı ile tanınan Dayı'nın, evleri harmanlar yolundan girişte, köyün ilk evi idi. O günlerin doğal koşulları gereği Dayı'nın hanımı Feride Bacı'da topladığı mayısı, evin bitişiğindeki payamlığın yola bakan duvarına tezek olarak yapıştırırdı.

Bir gün köye gelen Ağın kaymakamı, ilk rastladığı yerde bu tezekleri görünce, sahibini

sorarak; Feride Bacı'yı çağırıp. "Bu tezekleri hemen kaldır, bir gelişimde görmeyeyim ha...." diye azarlar.

Feride Bacı, Kaymakamın bu çıkışmasından çok korkar ve Dayı'nın eve gelişinde hemen durumu anlatarak Kaymakam geldiğinde "bunları görmeyeyim" dediğini bildirir.

Dayı pundunu yakalamıştır, soğukkanlı edası ile; "Niye Karı, Görürsem Hepsini Yerim Mi Dedi?" diye nüktelerini kondurur.

VATAN

M.Sabri KELEMERÖĖLU

Karakaya Barajı gölü altında kalan Pırot köylü Sultan Koca'nın, yitirdiği yurdu için dile getirdiği duyguları üzerine, aziz ruhuna armağandır.

Köyümüzün önünden Fırat'ın akışıydı,
Kıyısında bulduğum renkli çakıl taşıydı.
Sevincim, heyecanım, umudum, güvenimdi,
Seve seve koştuğum eski kerpiç evimdi.
Dağ yolunda eğilip su içtiğim pınardı,
Gölgesinde oturup dinlendiğim çınardı.
"KALE" adlı höyüktü doruğuna çıktığım,
Hayallere dalıp da Kömürhan'a baktığım.
Çocuklarla tepede topladığım çömlekti,
Evcinin avlusuna dizdiğim yeşil renkti.
Ziyaret ağacıydı paçavra bağıladığım,
Kırılan su testimdi ardından ağıladığım.
Çapaladığım tarla harcadığım emekti,
Meşe palamudundan kaydattığım yemekti.
Açtığımız tezektı, yaktığımız ocaktı,
Yazılarda yabanda bizi yakan sıcaktı.
Babamın ölümünden kalan acı bir andı,
Karnımızı doyuran bir baş kuru soğandı.
Soğuktı hohladığım parmağımdaki dondu,
İlkbaharda kıyıda topladığım odundu.
Seferberliğı ilan eden davul sesiydi,
Açlığın, sefaletin, yokluğun çilesiydi.
Cehizime özenle işlediğim danteldi,
Yalnızlığa düşerken elimden tutan eldi.
Söylediğim ninniydi, beşikti salladığım,
Karşılığı gelmeyen mektupdu yolladığım.
Bir hasır seccadede yalvardığım duaydı,
Dar, küçük pencereden odama düşen Ay'dı.
İğde dikenleriydi ayaklarıma batan,
Yeni anlıyorum ki, canım PİROT'muş vatan.
Yalnızım, kimsesizim, ihtiyarım, yoksulum,
Kadere boyun eğmiş iki büklüm bir kulum.
Söyle, gardaş katarakt gözüüm birden sönerse,
Ben nereye giderim Fırat geri dönerse.

H A B E R L E R

Sevgili Vakıf'cığım

Sevineceğinizi bildiğim için yazıyorum. Karşıyaka Lisesi kitaplığına ve ayrıca Karşıyaka'daki benim evimin olduğu sokağa "Hilmi Ziya Apak" sokağı adını verdiler.

Balıkesir'deki Lise vakfı ile, Balıkesirliler derneği de törenle ayrı ayrı birer şilt verdiler. İnsanların bu kadir bilir davranışları bizleri çok mutlu kıldı.

İzmir-Karşıyaka
8-Haziran-1995
Hilmi Ziya Apak

Not: Değerli ağabeyimizin bu haberini tüm okurlarımıza ulaştırarak, mutluluğunu paylaşıyoruz.

- ★ Ağın-Andiri-Ekirek ve Apuşma yerleşim birimleri için ihalesi yapılan, içme suyu şebekesi çalışmaları hızla ilerlemektedir. Ekirek'in Murat Deresi ve Sulak bölgelerinde yapılan drenaj çalışmaları çok verimli sonuç vermiş, sulama suyu olarak var olan eski kaynağa hiç dokunulmadan, yeni elde edilen suyun, programlanan şebekeye yeteceği anlaşılmıştır.

Depo çalışmaları da hızla ilerleyen bu işin, yakın bir zamanda bitmesi beklenmektedir. Özellikle Andiri-Ekirek ve Apuşma'nın evlerdeki musluklarından su akması ile, bu yerlerin tarihi bir değişim geçireceği bir gerçektir.

İsmail BEYDEMİR

T E Ş E K K Ü R

Yakanlandığım hastalığımda, ameliyatımda ve halen sağlığımda çok yakından sıcak ilgisini gördüğüm Ankara Atatürk Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Merkezi doktorlarından

Op.Dr. Sadi KAYA, Op.Dr. Salih TOPÇU ve hemşerimiz Dr. Mine ÖZKUL

hanımefendiye minnet ve şükran duygularımı gönülden iletirim. Ayrıca Dergimizin Mart 1995 sayısı ile bana geçmiş olsun dileğinde bulunan Ağın Düşün ve Sanat dergimizin değerli yöneticileri ile hastanede ve evimizde telefonla arayıp, eve gelip geçmiş olsun dileğinde bulunan tüm dost ve hemşehrilerime teşekkür ve şükran borcumu iletirim.

Tüm Özer Ailesi Adına
A.Halim ÖZER

AĞIN Düşün ve Sanat

Dergisinin Sayın Okurları;

Dergi bağışları 1994 yılı için,

300.000-TL., 1995 yılı için

500.000.-TL olarak

101843 nolu Posta Çek hesabına

gönderilmesi rica olunur.

Paralar peşin olarak gönderilirse

vadeli yatırımla elde edilen faiz,

dergimizin birkaç sayısını

amortize edecektir.

AĞIN

Kültür ve Yardımlaşma

Derneği

**SEVGİLİ AĞIN'LILAR VE
OKURLARIMIZ**

21-22-23.Temmuz.1995 günleri AĞIN KÜLTÜR ve

SANAT ŞENLİĞİNDE BULUŞALIM.